

Petrovice – kaple sv. Vojtěcha

Foto z roku 1998

Petrovice se v pramenech připomínají k roku 1245. – Kaple sv. Vojtěcha je gotická stavba s výraznou úpravou v období baroka s cennými dochovanými historickými konstrukcemi působí rovněž jako zajímavá krajinná dominanta.

Z nejstarší stavební etapy pochází presbytář a loď v celé dnešní délce, jejich výstavba spadá do období mezi lety 1310–40. K původním konstrukcím a prvkům lze zařadit klenbu presbytáře, vítězný oblouk a východní štít lodi s průchodem a okénky. Loď byla plochostropá, jak dokládají obílené omítky vystupující nad stávající klenbu. Středověké zdivo lodi dosahuje až ke koruně, původní okna a portál neznáme; část jednoho zrušeného a asi autentického okna je patrná v půdě lodi na severní straně. Sedlový portál do sakristie pochází z pozdějších gotických úprav. Do středověku lze zařadit ještě zatím blíže neurčený zarděný otvor ve východní části jižní fasády lodi. V období baroka byla výrazněji upravena loď; v západní části příčnou stěnou vydělena kruchta, provedena klenba, vyzděna korunní římsa, upravený východní štít (konzolky do pat jsou asi druhotně osazené) a předělaná okna a vstupy. Stropní trámy v podkruchtí se možná dříve pohledově uplatňovaly, na což poukazuje jejich ozdobné seřiznutí hran. Také v presbytáři byla předělaná okna a provedena korunní římsa. Západní štít lodi byl vyzděný až po vztyčení věže.

V 18. století byla asi znovu vystavěna sakristie (starší mohla být menší); dokládá to soudobá klenba, štít, vnější vstup a okno. Ostění jejího vnějšího portálu bylo zřejmě druhotně sestaveno, soudě podle delšího překladu. Je třeba poznamenat, že klenba sakristie působí vzhledem k štukovým lištám spíše renesančním dojmem. Nelze proto vyloučit, že vývoj zde byl složitější. Pokud je na sakristii původní krov, tak muselo k výstavbě sakristie dojít s určitým odstupem od realizace barokních úprav oken a římsy presbytáře, neboť skoro celou plochu severní stěny presbytáře pokrývá v podkroví obílená omítka. Krov lodi lze zařadit do 2. poloviny 19. století. Krov presbytáře může být ze stejné doby, ale i starší (vznikl sestavením z prvků staršího krovu).

V letech 2000–2002 byla provedena částečná oprava kaple; vyspraveny krovy, na presbytáři a sakristii položena nová krytina, na ostatních střechách krytina přeložena, osazeny žlaby, opraveny omítky fasád věže a západního štítu lodi a vyměněny výplně u oken posledního patra věže.

Všechny tyto práce byly provedeny z iniciativy města Měčín.

Zdroj: Ústřední seznam kulturních památek ČR.

Současná snaha Římskokatolické farnosti Švihov na zbavení se kaple z majetku farnosti:

**Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových
Randova 167/I, 339 01 Klatovy**

Ing. Jaroslava Preslová

Měčín 10. 3. 2024

Vážená paní ředitelko,
obracím se na Vás v záležitosti kaple sv. Vojtěcha v Petrovicích u Měčina, která byla v nedávné době převedena z majetku Římskokatolické farnosti Švihov na Českou republiku a tedy pod správu Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových.

Vzhledem k tomu, že se blíží svátek sv. Vojtěcha 23. dubna a v neděli po něm se v Petrovicích koná místní poutní slavnost, jejíž součástí je i poutní mše svatá. Jak nám bylo od duchovního správce farnosti Švihov sděleno, není zde již možné tuto mši konat, protože do kaple nyní nesmí nikdo vstupovat.

To ovšem je pro normálně myslícího člověka nepochopitelné, stejně tak jako to, že se římskokatolická církev zbavila objektu, který je spojován s tradicí pobytu přímo sv. Vojtěcha, podobně jako například kostel na

Zelené Hoře u Nepomuku. Památný kámen je v Petrovicích umístěn vně kaple u jihovýchodní stěny presbytáře. Kaple zapsaná ve státním seznamu nemovitých kulturních památek je gotická stavba, stavebně upravená na počátku 19. století a s poměrně cenným vnitřním vybavením, patří mezi významné památky nejen místní a regionální. Po roce 2000 na ní byla opravena střecha za finanční dotace z havarijního střešního programu na opravu kulturních památek.

Problémem je, že ke kapli nevede žádná veřejná cesta a přístup k ní je pouze po soukromém pozemku. Tato situace vznikla při první pozemkové reformě ve dvacátých letech 20. století, kdy se kaple dostala do majetku Římskokatolické farnosti Němčice, kam tehdy Petrovice farností náležely. Pozemek kolem samotné kaple se stal majetkem obce Petrovice, nyní města Měčín, avšak přístupová cesta k oběma je po soukromém pozemku, kde je v pozemkové knize zapsáno břemeno přístupu – *v době konání bohoslužeb a pro zvoníka*. Což se nyní využívá při každoroční poutní mši a zvonění hodinky při úmrtí některého z občanů Petrovic.

Ze strany majitele přístupové cesty nebyly prozatím činěny nikdy žádné překážky, jak při opravách střechy, tak také v posledních letech kdy se zde například konaly i předvánoční koncerty s vystoupením pěveckého sboru žáků Základní školy v Měčíně.

Letošní poutní mše za všechny zemřelé i žijící občany Petrovic by se zde tedy měla konat v sobotu 27. nebo v neděli 28. dubna 2024. Proto Vás prosím o stanovisko k celé této problematice, která byla zapříčiněna špatným přístupem římskokatolické církve.

Předem děkuji za pochopení!

S pozdravem

Roman Tykal, Dvorská 166, 340 12 Měčín

Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových Randova 167/I, 339 01 Klatovy

Klatovy 11. 3. 2024

Vážený pane,
sděluji, že Vaše níže uvedené podání bylo přijato a zaevidováno. Vzhledem k probíhajícímu řízení bylo postoupeno k vyřízení na odbor Právních služeb Územního pracoviště Plzeň, Radobyčická 14 (tel. spojení na sekretariát odboru: 377 169 503).

S pozdravem

Ing. Jaroslava Preslová

ředitelka odboru Odloučené pracoviště Klatovy

Územní pracoviště Plzeň

Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových Radobyčická 14, 301 00 Plzeň

Plzeň 14. 3. 2024

Vážený pane Tykale,

k Vaší žádosti v záležitosti kaple sv. Vojtěcha v Petrovicích u Měčina si dovoluji sdělit následující:

Na základě jednostranného jednání Římskokatolické farnosti Švihov (opuštění nemovité věci) bylo v katastru nemovitostí zapsáno vlastnické právo České republiky k pozemku č. parc. st. 16 v katastrálním území Petrovice u Měčina, jehož součástí je budova výše uvedené kaple.

Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových, který by měl být příslušný hospodařit s tímto majetkem státu, je přesvědčen, že opuštění uvedené nemovitosti církví je v rozporu s dobrými mravy, což způsobuje jeho neplatnost.

Důvody vedoucí k tomuto závěru vymezil v žalobě, kterou se u Okresního soudu v Klatovech domáhá určení vlastnického práva Římskokatolické farnosti Švihov.

Jelikož se stát necítí být vlastníkem nemovitosti, nemůže s ní nejméně do rozhodnutí soudu nijak nakládat. Nutno doplnit, že Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových nemá žádné informace o stavu kaple, neboť mu nemovitost nebyla předchozím vlastníkem předána. To se týká nejen stavebně-technického stavu budovy, ale zejména jejího určení – není známo, zda je kaple nadále vysvěcena, tj. určena k bohoslužebnému účelu, či zda před jejím opuštěním ze strany církve došlo k sekularizaci (odsvěcení).

Vzhledem k uvedenému nemůže Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových vydat souhlas s konáním poutní mše svaté, ať už by ji měl celebrovat kdokoli. Rozhodnutí příslušného soudu o tom, zda jednání církve je či není v souladu s dobrými mravy a zda je v důsledku toho opuštění věci platné či nikoli, bohužel nelze očekávat před konáním poutní slavnosti v Petrovicích.

Je mi líto, že Vám nemohu podat příznivější zprávu. V případě jakýchkoli dotazů se na mne neváhejte obrátit.

S pozdravem

Mgr. Martina Aubrechtová

právní zástupce

Územní pracoviště Plzeň

